ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman väriä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 229 TORSTAINA, SYYSK. 30 P.—THURSDAY, SEPT. 30. 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

ENGL.-VASTAINEN MIELENOSOTUS NEW YORKISSA

Pilgrimien muistojuhla hajaantui Englannin kansallislaulun takia

NEW YORK, 29 p. syyskuuta. — Poliisi kutsuttiin Carnegie-haalille tänä-iltana hajottamaan väkijoukkoa, joka oli saapunut viettämään pilgrimien maihinastumisen nelisatavuotisjuhlaa. Saliin saapui joukko miehiä ja naisia kantaen englantilaisvastaisilla lauseilla varustettuja tauluja ja huutaen hurraata Amerikalle.

Meteli sai niin laajan luonteen, että puhujien oli mahdoton jatkaa. Kokous päätettiin lopettaa.

Mielenosottajia johti joukko naisia, jotka sanoivat kuuluvansa liittoon, jonka tarkotuksena on voimaansattaa Amerikan sotatarkotukset (The American Women Pickets for the Enforcement of Americas War Aims). Naisten kantamiin tauluihin oli maalattu juhlaan saapuneiden brittiläisten edustajien nimet ja edustajia kutsuttiin englantilaisiksi vakoilijoiksi.

Lapset kieltäytyivät laulamasta kuningashymniä.

Meteli alkoi kun päästiin brittiläisten kuningashymnin esittämiseen asti. Useat kuoron pojat ja tytöt lähtivät lavalta, kun kuningashymniä alettiin laulaa, selittäen, että he eivät tietäneet sellaisesta numerosta ohjelmassa.

Kaksi univormuun puettua ja Amerikan lippua kantavaa miestä myös poistui lavalta. Kun urut ja piano puhkesivat kuningashymniä soittamaan, syntyi salissa hirveä meteli.

Colbyn olisi pitänyt puhua.

Valtiosihteeri Colbyn oli määrä puhua, mutta hän ei ollut saapunut paikalle ennen metelin puhkeamista.

Mielenosotuksen päämotiivina oli, selittivät naiset, protesti sitä vastaan, että amerikalaisia lapsia viekotellaan laulamaan kuningashymniä. Naiset selittävät, että teko on samaa kuin maankavallus.

Kokouksen hajaannuttua kuoron jäsenet kerääntyivät haalin edustalle, jossa yhdessä naisten kanssa alkoivat laulaa "America"-laulua. Laulajiin yhtyi joukko miehiä, joiden sanotaan olleen veteraaneja.

Kun brittiläiset edustajat poistuivat poliisien suojelemana, karjuttiin heille kaikenlaisia kokka-lauseita.

MAILMANSODAN JÄLKISUORITUKSET

LONTOO, syysk. 29 p. — Kansainliitto ilmottaa, että eräät asianomaiset hallitukset nyttemmin ovat asettaneet käytettäväksi suurimman osan niistä miljoonasta punnasta, jotka tarvitaan tänä vuonna yhä Saksassa ja Venäjällä sekä Siperiassa ja Turkestanissa olevain puolen miljoonan sotavangin kotiinkuljettamiseksi ja että kotiinpalauttamistoimintaa jatketaan ripeästi Nansenin johdolla. Luottoa ovat äskettäin myöntäneet m.m. Norja, Ruotsi ja Tanska 35,000 puntaa, Hollanti 5,000 sekä lisäksi 10,000 edolla, että muut kansallisuudet suorittavat osansa. Nyt saaduilla summilla voidaan jo jatkaa työtä lokakuuhun saakka. Kansainliitto on rahdannut kokonaisen laivaston laivoja kulkemaan Saksan ja Venäjän välillä Itämerellä sekä toiset Hampurista Vladivostokiin. Toivotaan voitavan järjestää kolmas linja Etelä-Venäjältä Mustanmeren kautta Triestiin. Nansen on vakuutettu siitä, että elleivät kaikki asianomaiset kansat välittömästi myönnä apua, tulevat tuhannet vangit saamaan surmansa ensi talven aikana.

VILLEJÄ HUHUJA LIIKKEELLÄ LONTOOSSA

LONTOO, syysk. 30 p. — Viimo päivien aikana on täällä ollut liikkeellä villejä huhuja kuinka muka on tehty suunnitelmia salamurhata kuningas Yrjö ja räjäyttää ilmaan yleisiä rakennuksia. Näitä huhuja on synnyttänyt pelko, että huomatussa asemassa olevien miesten henki on vaarassa, jos yksikin irlantilaisista syömälakkolaisista kuolisi, olletikin nyt kun englantilaiset poliisit ovat tehneet tuhotöitä useissa irlantilaisissa kaupungeissa. Yksi mies, jolla on irlantilainen nimi ja jolla oli huostassaan neljä kivääriä ja Irlannin itsemääräämisliiton kirjallisuutta, on täällä vangittu.

Colby sulkenut oven Federated Pressin kirjeenvaihtajilta

WASHINGTON, 29 p. syysk. — Valtiosihteeri Colby ilmotti tänään, että Paul Hanna, New York Callin kirjeenvaihtaja, ja Laurence Todd, Hannan apulainen Federated Pressin toimistossa, eivät tämän jälkeen pääse osalliseksi konferensseihin, joita valtiosihteeri pitää joka päivä kirjeenvaihtajien kanssa.

Paul Hanna on tämän johdosta lähettänyt kirjeen valtiodepartmentin tiedonantotoimiston päällikölle, Fred A. Emerylle, selittäen, että herra Colby piti konferensseja kirjeenvaihtajien kanssa tarkotuksella saada sanomalehdet levittämään hänen omia mielipiteitään ja että Colby myös oli väärin tulkinnut ulkomaan uutisia.

Valtiosihteeri Colby puolestaan on selittänyt, että konferenssien tarkotuksena on ollut antaa "tarkkoja ja oikeita tietoja kirjeenvaihtajille" ja "yhteistoiminnalla varustaa kansainvälisiä uutisia Amerikan kansalle."

RANSKALAINEN VOITTI LENTOKILPAILUISSA

ETAMPES, Ranska, syysk. 30 p. —Täällä tiistaina pidetyissä kansainvälisissä lentokilpailuissa pääsi kuuluisa ranskalainen ilmailija Sadi Lecointe voitolle, saaden James Gordon Bennettin maljan. Hän lensi 300 kilometriä (186.3 mailia) 1 tunnissa 6 minuutissa ja 17 1/5 sekunnissa.

Venäjältä lähetetty viljaa Italiaan

MISKOVA, syysk. 30 p. — Neuvosto-Venäjän apulais-ulkokomissaari Maxim Litvinoff ja Italian osuustoiminnallisen, enemmän kuin miljoona jäsentä käsittävän, liiton edustajat ovat allekirjottaneet sopimuksen, jonka mukaan neljä lääkkeilijä ja lääkärien tarpeilla lastattua laivaa lähetetään Italiasta Venäjälle. Venäjä on puolestaan lähettänyt Italiaan 6,000,000 naulaa viljaa.

Italian on lähetettävä Venäjälle myöskin maanviljelystyökaluja, sahoja sekä lennätin- ja puhelinlaitoksissa tarvittavia tarpeita. Myöskin on Venäjä tilannut Italiasta vetureita kapearaiteiselle rautatielle.

On aikomus saada aikaan säännöllinen laivalikenne Odessan ja Neapelin välille. Tuo matka tulisi kestämään 15 päivää. Liikennettä ylläpitävät eivät tulisi lainkaan sillä voittoilemaan. Laivat, joilla viedään lääkkeitä Odessaan, kuuluvat Italian merimiesten ammattijärjestölle. Tämä järjestö on antanut laivansa Italian osuustoiminnallisen liiton käytettäväksi hyödykkeiden kulettamista varten Venäjälle. Liitto aikoo avata haarakonttorin Moskovassa, Odessassa ja Räävelissä. Liiton edustajana ulkomailla toimii Italian parlamentin sosialistinen jäsen Rondoni.

FARMER-LABOR PUOLUE ASETTANUT EHDOKKAITA

ALBUQUERQUE, N. M., 28 p. syysk. — New Mexicon Farmer-Labor puolue konventsionissaan tänään asetti täyden ehdokaslistan valtiovaaleja varten. Kuvernööriksi nimitettiin W. E. McGrath.

Täysi lista myös Coloradossa.

DENVER, Colo., 29 p. syysk. — Coloradon Farmer-Labor puolue järti illalla valtiosihteeri Nolanille ehdokasluettelon, joka osottaa, että puolue on asettanut täyden ehdokaslistan valtiovaaleihin.

YHDYSVALTAIN SUOMALAISET "VALKOISTEN" JA MUSTAAN KIRJAAN

Suomen lehdet kertovat: Valtioneuvosto on antanut ulkoasiain ministeristön toiselle sihteerille, varat. Eero Haganille virkalomaa yhden vuoden ajaksi, jotta hän olisi tilaisuudessa kokoamaan kansallisuusmatrikkeliin New Yorkissa olevassa pääkonsulinvirastossamme Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa oleskelevat Suomen kansalaiset. Hänen sijaiseksen on määrätty lähetystösihteeri Hugo Valvanne.

Joku aika sitten ilmottelivat täällä olevat Suomen "valkosen" vallan edustajat, että tuollaista luetteloimista on suunniteltu. Nyt se siis näyttää alkavan. Perimmäisenä tarkotuksena tässä lienee tietojen hankkiminen, joiden perusteella päästäisiin tarkemmin ja mahdollisimman useasti kurkistamaan täällä asuvien "Suomi-äidin" lasten kukkaroihin.

RYHTYVÄT TAISTELUUN SOTIA VASTAAN

Maailman metallityöläiset toimivat sosialismin toteuttamiseksi

KÖÖPENHAMINA, elokuun 25 p. (Postitieto F. P:lle) — Mailman metallityöläisiä kehotetaan kieltäytymään valmistamasta aseita imperialististen sotien käymistä varten ja eritoten kehotetaan kieltäytymään antamasta Europan kapitalistisille hallituksille avustusta niiden käydessä sotaa Venäjän neuvostohallitusta vastaan päätöslauselmassa, joka yksimielisesti hyväksyttiin täällä juuri päättyneessä kansainvälisessä metallityöläisten kongressissa. Tämä oli ensimäinen kansainvälinen metallityöläisten kongressi mailmansodan jälkeen ja siihen otti osaa 49 edustajaa, edustaen yhtätoista maata.

Päätöslauselmassa myöskin alleviivataan se seikka, että vain tuhoamalla kilpailujärjestelmä voidaan pysyvä mailman laajuinen rauha aikaan saada ja kehotetaan kaikkia kansainväliseen liittoon kuuluvia järjestöjä valistamaan jäseniään luokkataistelun hengessä, aina silmämääränä pitäen sosialistisen yhteiskunnan perustamista.

Kongressiin oli saapunut edustajia Belgiasta, Tanskasta, Saksasta, Norjasta, Ranskasta, Itävallasta, Ruotsista, Sveitsistä, Tsekko-Slovakiasta, Unkarista ja Hollannista, nämä edustaen noin 2,000,000 metallityöläistä. Edustajat lausuivat julki syvän suuttuneisuutensa sen johdosta kun Skandinavian maiden hallitukset kieltäytyivät viseeraamasta Neuvosto-Venäjän edustajien passeja. Englannin ja Italian metallityöläisten järjestöt ilmottivat tärkeiden kotoisten asiain estävän ne lähettämästä edustajia kongressiin. Minkäänlaista tietoa ei kongressille saapunut Yhdysvaltain metallityöläisten järjestöltä.

Kongressi päätti siirtää liiton päämajan Saksasta Sveitsiin ja nimitti sveitsiläisen edustajan Karl Ilgin liiton sihteeriksi. Liiton toimeen panevaan neuvostoon valittiin Ilg, Dittmann, Saksasta; Merrheim, Ranskasta; Hanson Tanskasta. Yksi paikka jätettiin avoimeksi Englannin ammattijärjestön täytettäväksi. Merrheimin esittämä ponsi, koskien kehotuksen antamista eri maiden metallityöläisten järjestöille katsoa perään, että periaatetta kahdeksan tunnin päivästä kaikkialla noudatetaan, hyväksyttiin vähin keskusteluin. Seuraava kongressi pidetään ensi huhtikuussa ja siinä laaditaan liitolle uudet säännöt.

PRELAATTIEN PÄÄ PELKÄÄ KOMMUNISTEJA

ROOMA, syysk. 30 p. — Vatikaania vartioiville sotilaille on jaettu kovia patruuneja ja heitä komentaville upseereille annettu määräys pitää tarkoin silmällä kaikkia työläisten liikkeitä, jos maassa vielä tapahtuu teollisia mellakoita tai jos tehdään yritys tunkeutua Vatikaaniin. Huhut, että kommunisti yrittäisivät vallata paaville kuuluvan Lateranin palatsin, ovat saaneet Vatikaanin viranomaiset ryhtymään tällaisiin toimenpiteisiin.

Vatikaanin virallinen äänenkannattaja Osservatore Romano tekee huomautuksen Italan hallitukselle, että lain mukaan se on edesvastuussa paavin turvallisuudesta ja myöskin velvollinen suojaamaan paavin omaisuutta. Se sanoo: "Jos kansanjoukko omaksuu bolshevistiset aatteet, niin sen ei voida otaksua pidättäytyvän tunkeutumasta Vatikaaniin." Pääministeri Giolitti on paavin sihteerille vakuuttanut ryhdyttävän kaikkiin mahdollisiin toimiin Vatikaanin suojaamiseksi.

VENÄJÄN SAARRON JATKAMINEN

TUKHOLMA, syysk. — Sanomalehti "Ostseevarten" tiedon mukaan valmistautuu entente ja Amerika toimintaan Itämerellä. Englantilainen ja ranskalainen laivasto-osasto kohtaavat toisensa Memelin ja Danzigin välillä pannakseen toimeen Neuvosto-Venäjän saarron. Virallista julistusta asiasta odotetaan näinä päivinä.

Skandinavian maille tullaan luultavasti antamaan nootti, missä niitä kielletään lähettämästä Neuvosto-Venäjälle maanviljelys- ja sotatarpeita.

SEATTLEA MYÖS ON SÄIKYTETTY POMMIJUTULLA

SEATTLE, Wash., 29 p. syysk.— Pommijutuilla on ruvettu Seattlessakin pelottelemaan, sillä hallituksen koko salapoliisimasiina on pantu liikkeelle salaperäisten varotusten johdosta, joita virkailijoille on lähettänyt eräs "Workers Friend". Tuolla allekirjotuksella varustetuissa kirjeissä on varotettu, että salaliitto on tekeillä postirakennuksen ja 44-kerroksisen Smith-rakennuksen räjäyttämiseksi ilmaan. Sanottuja rakennuksia vartioitiin tänään.

TALONPOJAT KARKOTETTU MAATILALTA

Italian talonpoikien ei sallittu viljellä kuninkaan maatilaa

TORINO, syysk. 30 p. — Fiatin autotehtaan työläiset ovat uhanneet ruveta mainitussa tehtaassa valmistamaan maanviljelystyökaluja. Tällaisen uhkauksen he lausuivat julki sen jälkeen kun heidän komiteansa ja tehtaan omistajat olivat tuloksettomasti neuvotelleet kysymyksestä, koskien palkan maksua työläisille siltä ajalta, jonka he pitivät tehdasta käynnissä omissa nimissään. Työnostajat ovat jyrkästi kieltäytyneet suorittamasta työläisille palkkaa tuolta ajalta, mutta ovat sensijaan luvanneet kirjaimelleen täyttää Rooman sopimuksen määräykset.

Talonpojat karkotettu kuninkaan maatilalta.

LONTOO, syysk. 30 p. — Sotilaat ovat karkottaneet lähellä Neapelia olevalta Italian kuninkaan maatilalta ne talonpojat, jotka mainitun maatilan valtasivat, mikäli tänne tulleet tiedot kertovat. Useiden talonpoikien kerrotaan haavottuneen taistelussa sotilaiden kanssa.

ROOMA, syysk. 30 p. — 2,000 talonpoikaa otti osaa lähellä Neapelia olevan kuningas Victor Emanuelin maatilan valtaukseen, kerrotaan tänne tulleessa tiedonannossa. He olivat varustetut pyssyillä ja ollessaan matkalla maatilalle he lauloivat työläisten "hymniä". Maatila, jonka he valtasivat, on yksi suurimmista kuninkaalle kuuluvista maatiloista.

LAKIMIES VANGITTU HARDINGIN PUHETILAISUUDESSA

BALTIMORE, Md., syysk. 29 p. — Kun senaattori Harding, republikaanien presidenttiehdokas puhui Baltimoressa, teki lakimies Edward A. Ryan hänelle muutamia kysymyksiä kansainliitosta. Harding piti puheen keskeytystä "epäkohteliaisuutena", ja kohta sen jäkleen ilmestyi poliisi vangitsemaan kysymysten tekijää.

Harding oli menettää henkensä.

CHARLESTON, W. Va., 29 p. syysk. — Senaattori Harding seurueineen pelastui hiuskarvalla ikävästä onnettomuudesta, kun Hardingin ylimääräisen junan taaimmainen vaunu, jossa Harding oli, suistui kiskoilta. Onnettomuus tapahtui lähellä Hillwoodia. Vaunu suistui kiskoilta juuri kun päästiin pienelle sillalle. Vaunun pyörät särkyivät siltapölkkyjä vasten ja juna saatiin pysähtymään juuri sillan toisella puolella. Etumaiset vaunut pysyivät kiskoilla.

ENGLANNN LEHDET VAROTTAVAT HALLITUSTA

LONTOO, syysk. 30 p. — Englantilaiset lehdet ovat kehottaneet hallitusta estämään Irlannissa olevat englantilaiset poliisit kostotoimista, koska niistä pelätään olevan vaarallisia seurauksia. Yksinpä pääministeri Lloyd-Georgenkin äänenkannattaja Daily Chronicle varottaa hallitusta ja sanoo periaatteessa ei lainkaan olevan puolustettavissa moisen menettelyn poliisien taholta, olkoonpa sitten provokatsioni minkälainen tahansa.

BELFAST, syysk. 29 p. — Vähintäin kaksi henkilöä surmattiin ja useita haavotettiin taistelussa, joka oli täällä käynnissä läpi viime yön. Kaupunki oli pimeänä, mellastajat kun olivat katkaisseet sähkötehtaalle kaupungista johtavat langat.

WRANGELILLE KULETETAAN LISÄÄ ASEITA

Liettuan hallitus kehottaa liettualaisia nousemaan taistoon Puolaa vastaan

Sotatarpeita viedään Wrangelille.

KONSTANTINOPOLI, syysk. 30 p. —45,000 kivääriä ja 8,000,000 patruunaa, jotka saksalaiset kaappasivat venäläisiltä mailmansodan aikana, lähetetään etelä-Venäjällä olevalle anti-bolshevistisen hallituksen päälle kenraali Wrangelille.

Kehottaa liettualaisia nousemaan puolalaisia vastaan.

RIIGA, syysk. 30 p. — "Nouskaa ja tarttukaa kivääreihin, viikatteisiin ja kirveisiin ja ajakaa pakosalle puolalaiset, jotka hyökkäävät meidän isänmaamme sydämeen." Tällaisen vetoomuksen on Liettuan hallitus osottanut Liettuan kansalle, toivoen voivansa pysäyttää puolalaiset joukot, jotka ovat jo vallanneet Grodnon ja nyt etenevät tärkeätä rautateiden keskusta Lidaa kohti ja jotka, liettualaisten otaksuman mukaan, valtaavat vielä Vilnankin, jolleivät heitä estä etenemästä liettualaiset joukot.

Thomas Nareutshevitsh, Venäjän kanssa rauhan solminneen Liettuan valtuuskunnan presidentti ja muut huomatut liettualaiset, jotka nykyään ovat Riigassa, toimivat esteiden asettamiseksi puolalaisten tielle, jotteivät he voisi edetä kauemmaksi itään, ja heidän puuhistaan voi olla seurauksena, että bolshevikit ryhtyvät taistelemaan puolalaisia vastaan liettualaisella maaperällä.

KÖÖPENHAMINA, syysk. 30 p.— Tidendelle tulleet epävirralliset tiedot kertovat, että kenraali Wrangelin joukot ovat murtaneet punaisten rintaman etelässä.(?)

Kummallisia tietoja tulee Pariisista

PARIISI, syysk. 30 p. — Havasin toimistolle lennätetään Varsovasta: Riigassa olevan Neuvosto-Venäjän rauhanvaltuuskunnan johtajalle Adolf Joffelle on saapunut Moskovasta määräys hyväksyä kaikki puolalaisten esittämät rauhanehdot, paitsi niitä, jotka pakottaisivat neuvostohallituksen joko kokonaan tai osiksi riisumaan aseista punaisen armeijan.

SOTAVANKIEN KOTIINPALAUTTAMINEN

TUKHOLMA, syysk. — "Social-Demokraten" kertoo, että täällä olevat liittolaisvaltojen edustajat ovat tehneet esityksen, että Ruotsi ottaisi osaa sotavankien kotiinkuljettamiseen Siperiasta 35 tuhannen punnan luotolla. Ranska tulee auttamaan 150,000 punnalla, Englanti 227,000 punnalla, Hollanti 55,000:lla, Italia 85,000:lla ja Sveitsi 58,000:lla punnalla.

Kun Ruotsin valtiopäivät eivät tätä nykyä ole koolla, tuottaa tämä seikka hallitukselle jonkun verran vaikeuksia. Mutta kun tämä kysymys on kiireellisintä laatua, voitanee esitys ratkaista jollakin muulla vähemmän säännönmukaisella tavalla.

Saksan ja Venäjän sotavankien vaihto.

BERLIINI, syysk. — "Vorwärts" kirjottaa, että valtakunnan sota- ja siviilivankien keskusasema ilmottaa, että venäläisten Saksassa olevien ja saksalaisten Venäjällä olevien sotavankien vaihto tapahtuu suunnitelman mukaisesti. Tähän saakka on 22,000 venäläistä sotavankia vaihdettu 6,000 saksalaiseen sotavankiin ja 10,000 itävalta-unkarilaiseen. Se seikka, ettei Siperiasta vielä ole ryhdytty säännölliseen sotavankien kuljetukseen, on Saksan hallitus kääntynyt Neuvosto-Venäjän hallituksen edustajan puoleen Berliinissä, tehden pontevan esityksen, että Siperiassa olevat sotavangit ovat jokatapauksessa palautettavat ennen talven tuloa. Tämän esityksen johdosta on Neuvosto-Venäjän edustaja Viktor Kopp matkustanut Moskovaan voidakseen ryhtyä toimenpiteisiin Saksan hallituksen oikeutettujen vaatimusten toteuttamiseksi.

TEKOHAMPAAT AIHEUTTIVAT KUOLEMAN.

JOPLIN, Mo., 29 p. syysk. — B. F. Williams, 81-vuotias, löydettiin vuoteeltaan tänään kuoliaana tekohampaat syvällä kurkussa. Koroneri selitti kuoleman aiheutuneen tukehtumisesta.

Italian syndikalistien 'voitto' tyydyttää kauppa-agenttia

WASHINGTON, syysk. 29 p. — Amerikan kauppa-attashea Roomassa, Alfred P. Dennis, kauppadepartmentille lähettämässään sanomassa selittää Italian metallityöläisten liiton ja työnantajain liiton välisen sopimuksen "syndikalistien voitoksi".

"Metalliteollisuuden osakkeenomistajien ja korkeapalkkaisten virkailijain keskuudessa on sopimuksen johdosta huomattavissa tyytymättömyyttä," sanoo Dennis sähkösanomassaan. "Kapitalistit yleensä käsittävät, että sopimuksen periaatteet laajennetaan kutomoteollisuuteen ja muille teollisuusaloille."

Attashea Dennis kuitenkin lohduttaa täkäläistä kauppavirastoa selittämällä, ettei ole "mitään syytä tulla sellaiseen olettamukseen, että maassa olisi hyväksytty neuvostokontrolli teollisuuksien yli tai että teollisuuksien valtaaminen olisi tapahtumassa. Työväestön osallisuus teollisuuksien kontrolliin, joka sopimuksessa myönnetään, rajottuu ainoastaan sanomisvallan antamiseen työväestölle rahallisessa ja teknillisessä hallinnossa, niin että työväki voi saada selville paljonko voittoja saadaan ja määrätä miten voittoja käytetään.

Dennis selittää edelleen, että "asiantuntijat" pitävät sopimusta ainoana keinona, minkä avulla tuotantoa voidaan suurentaa ja lakkoja vähentää.

Auto-yhtiöt noudattavat Fordin esimerkkiä

CLEVELAND, 29 p. syysk. — Chandler Motor Car Co. ilmotti hetimiten laskevansa Chandler-kaarojen hintaa $200:lla.

DETROIT, 29 p. syysk. — Paige-Detroit Automobile Co. ilmotti laskevansa kaikenmallisten Paige-autojen hintaa 155:llä ja aina 250:llä dollarilla.

VALTION KIRJAPAINONJOHTAJA EROSI SKANDAALIN JOHDOSTA

SACRAMENTO, Calif., 28 p. syysk. —Robert Telfer, valtion kirjapainon johtaja, jätti viime viikolla erohakemuksensa kuvernööri Stephensille. Tämän johdosta ovat korehtuurihuoneen työnjohtajan Carleton Johnsonin lakimiehet vaatineet valtion civil service komissionia asettamaan Carletonin takaisin toimeensa. Johtaja Telfer oli erottanut Johnsonin "tottelemattomuuden" takia. Tämän erottamisen johdosta tekivät kirjapainotyöläiset lakon ja tällöin tuli yleisön tietoon, että Johnsonin erottaminen johtui hänen tekemistään syytöksistä, että Telfer oli maksanut kirjapainon laskuhuoneen eräille tytöille täyden palkan, samalla kun tyttöjen oli annettu käyttäytyä sopimattomasti vuoden 1919 lainlaatijakunnan istunnon aikana.

EI ENÄÄN PIDÄ LAHTAREISTA

TUKHOLMA, syysk. — Tukholman Politiken kertoo, että Hannes Kolehmainen Suomeen tultuaan, tunsi itsensä loukatuksi sen johdosta, kun suojeluskunnat olivat olympialaisia vastaanottamassa, jotavastoin kansan syvät rivit — Hanneksen luokkatoverit — saivat värjötellä kaukana valkoisten keijukaisten takana.

Hannes, jonka äidille Helsingin kauppiaat kuuluvat keränneen 16,000 markkaa lahjarahaa, kuuluu yhtyneen Suomen Työväen Urheiluliittoon ja ottaa osaa sen kilpailuihin. Hanneksen teko kuuluu herättäneen pahaa mieltä valkoisissa.

Hanneksen esimerkkiä kerrotaan eräiden toisten Antverpenin voittajien tulevan seuraamaan — luonnollisesti vain siihen saakka kunnes taas valkoinen porvari kutsuu "valkoisen" isänmaan mainetta puolustamaan mailman porvariston järjestämiin kisoihin ja helistelee rahakukkaroa.

LONTOO. — Turkkilaisten natsionalistien johtajan Mustapha Kemal Pashan yritys käyttää Turkin kruunun perillistä välikappaleena Sulttaanin valtaistuimelta suistamiseen, tehtiin tyhjäksi vangitsemalla kruunun prinssi hänen yrittäessään karata natsionalistien puolelle Antoliaan.

Kruunun prinssin on tietty jo kauan olleen myötätuntoisen natsionalisteille ja nyt hän päätti lopullisesti mennä heidän leiriinsä, mutta epäonnistui siinä.

A. F. L. VASTAAN SUUNNITELLAAN HYÖKKÄYSTÄ

Kapitalistit eivät pelkää Gompersia, vaan järjestön joukkojen virtausta vasemmalle

(F. P:lle kirj. Paul Hanna)

WASHINGTIN, D. C. — Onko American Fedeartion of Labor "seinä, jonka taakse kaikki radikaaliset ainekset mobilisoivat valmistaakseen hyökkäyksiä nykyistä yhteiskuntajärjestelmää vastaan?"

Semmoiseksi kuvaavat tuota järjestöä Yhdysvaltain kauppakamari ja muut voimakkaat taantumukselliset ryhmät, jotka ovat ryhtyneet laatimaan suunnitelmaa Gompersin johtaman järjestön "puhdistamiseksi".

"Kartago on hävitettävä" tuli kaikkien Rooman imperialistien motto-lauseeksi, jotka luottivat, ettei heidän valtansa koskaan olisi turvassa niin kauan kuin Rooman suuri kilpailija säilyi Afrikan rannikolla.

Yhtäläisellä pelolla ja levottomuudella Amerikan taloudelliset autokraatit suhtautuvat American Federation of Laboriin. Eikä mikään A. F. L:n ennen suorittama palvelus suojelusmuurina radikalismia vastaan riitä tyynnyttämään tätä pelkoa ja katkeruutta.

Teollisuuskapitalismin vaikutusvaltaisimmissa piireissä on tehty päätös yleisen hyökkäyksen alkamisesta työväenjärjestöjä vastaan niin pian kuin vaalit ovat ohi.

Tämä päätös nojautuu suureksi osaksi siihen uskoon, että mitä hyvänsä American Federation on ennemmin ollut ja voinee olla Samuel Gompersin johdon alla, niin lähimmässä tulevaisuudessa järjestö kuitenkin tulee ottamaan jyrkän kannan "omaisuusoikeuksia" vastaan, joksi niitä ennen on kutsuttu.

Pääoman pääesikunta näkee selvästi, että ennemmin tai myöhemmin minkä yhtenäisen työväenjärjestön hyvänsä täytyy tunnustaa luokkataistelu, yksinpä Amerikassakin, ja "busineksen" turvallisuus vaatii tämmöisten järjestöjen hajottamisen ennen kuin ne ovat saavuttaneet suurimman mahdollisen jäsenmäärän ja täyden tietoisuuden edessä olevasta taistelusta.

Niin lievä ja pintapuolinen kuin Gompersin vetoomus oikeusvirastoon yleisen amnestian myöntämisestä poliittisille vangeille, m.m. Eugene V. Debsille, olikin, niin oli sillä se vaikutus, että Yhdysvaltain Kauppakamarin alemmat kerrokset luulevat, ettei kansainvälisellä sosialismilla ja A. F. L:n välillä ole mitään erotusta.

Gompersille on aivan turhaa vakuuttaa vanhoillisuuttaan sellaisella argumentilla kuin eroamisella kansainvälisestä ammattiliitosta, siten eristäen Amerikan ammattiuniot kokonaan muiden maiden työväenliikkeestä. Kauppakamari kiinnittää paljon enemmän huomiota joukkojen virtaukselle vasempaan, niinkuin heikosti on selvinnyt Montrealin ja Indiänapolisin kokouksissa ja Plumb Plan liitossa, kuin Gompersin puhtaalle ja yksinkertaiselle ammattiunionismille.

Joukkojen virtauksen vasemmalle asettavat työnantajat suureksi osaksi vehkeilevien sosialistien, syndikalistien ja muiden "sisältäpäin tunkeutuvien" kontolle, jotka selittävät työläisille, ettei ole mitään toivoa parannuksista niin kauan kuin kapitalismi on vallassa. Jos nämä agitaattorit voitaisiin poistaa, ajattelee keskinkertainen työnantaja, niin kärsisivät joukot napisematta ijankaikkisesti ilman tehokasta vastalausetta.

Nämä "vehkeilijät" ovat kuitenkin hyvin syvälle juurtuneet tai piiloutuneet A. F. L:n ruumiiseen. Jos Gompers olisi voinut vapautua näistä "syöpäläisistä", niin olisi kaikki hyvin. Mutta koska hän on tässä epäonnistunut, niin täytyy koko järjestö repiä alas, sijotetun pääoman turvallisuuden nimessä.

SENAATTORIN VÄVY MURHASI TYÖMIEHEN

ALENXANDRIA, Minn., 29 p. syyskuuta. — Gustaf Nelson, Yhdysvaltain senaattorin Knut Nelsonin vävy, langetettiin tänään murhaan syyllisiksi. Nelson murhasi farmityöläisen Joseph Middletonin, kun molemmat olivat keskenään pyssyistä. Valamiehistö pääsi päätökseen kuudessa tunnissa.